

Könyvkiadás a világban

(Kivonat)

A könyv jövőjét illető optimizmus két tényre is alapozható: a könyv mint gyorsan és könnyen kezelhető információs eszköz egyelőre pótolhatatlan; a könyvkiadók és -terjesztők adatait vizsgálva is kitűnik, hogy a könyvek piaca, az eladott művek száma folyamatosan növekszik.

A fejlett országok társadalmát vizsgálva is úgy látszik, hogy óriási tartalékai vannak még az olvasás térhódításának, hiszen léteznek még a nem olvasók jelentős csoportjai, a kevésbé iskolázottak rétegei, akik számára az olvasás a hiányos képzettség részleges pótlását is jelentheti, s ugyancsak viszonylag keveset olvas a magasan kvalifikált szakemberek egy része is, aki a napi sajtóban, illetve legszűkebb szakmájában tájékozódva már nem nagyon vesz egyéb nyomtatott művet a kezébe.

A könyv és az olvasás várható sorsát lényegesen befolyásoló tényezők közül főleg a televízió és az oktatás játszik szerepet. A televízió — éppen mert mindig tömegeknek szól — inkább csak felkelti az érdeklődést, s annak igazi kielégítésére csak a könyvekben való bányászás útján nyílik alkalom. A pedagógia ugyan nagy változásokon megy keresztül mind a fejlődő, mind a fejlett országokban, de ez a robbanásszerű változás, a jelek szerint, nagy részben a könyvek új minőségű használatára van alapozva.

Természetesen a változások sora a könyvet is érinti: például különösen az alsó szintű oktatásban használt könyvek esetében ugrásszerűen megnőtt az illusztrációk

száma és részben a „nem könyv” jellegű anyagok, dokumentumok szerepe, amelyeket azután fokozatosan ismét beépítenek a különböző mellékletekkel, ábrákkal ellátott kézikönyvekbe, „text-book”-okba. A könyv tehát az oktatási folyamat részleges gépesítése idején is az egyik leghatékonyabb és leggazdaságosabb oktató gép.

Az aggodalomra okot adó jelenségek egy része a terjesztés nehézségeivel, a könyvek beszerzési idejének megnyúlásával, az írók és kiadók, a kiadók és a könyvtárosok együttműködésének hiányosságaival függ össze. Az együttműködés jó eredményeket hozhatna olyan területeken, mint például a paperback-ek és a bőven illusztrált, művészi könyvek nemzetközi kiadása, mivel az ilyen vállalkozás a megnövekedett példányszámok következtében igen gazdaságos vállalkozás lehetne.